

[235242](#) De Lavaco Toeslagen reageert op de concept Kamerbrief met de volgende opmerking: "Met name zou ik heel graag snel de lopende zaken willen bezien vanuit de opmerking dat de tweede nationaliteit in het toezicht een rol heeft gespeeld. Is deze brief gepubliceerd, dan zal dit thema een rol in de lopende zaken kunnen gaan spelen, inclusief stukken (...) Dit zou kwetsbaar kunnen worden" (appendix A.10.74).

[236243](#) Het concept van de Kamerbrief wordt, ter voorbereiding van een bespreking op 4 juni 2019, in de avond van **3 juni 2019** per e-mail verstuurd door ~~de~~ Medewerker 1 UHB Belastingdienst naar onder andere de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), ~~en~~ de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), ~~het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst en Medewerker 3 UHB Belastingdienst~~ (appendices A.10.75, A.10.76).

[237244](#) De Algemeen Directeur Toeslagen (2019) en Teamleider 2, Toeslagen ontvangen op 3 juni 2019 per e-mail een document waarin diverse opties worden beschreven om de invorderingsmaatregelen inzake CAF 11 te beperken. De functionaris die het document doorstuurt, geeft hierbij aan "Er is dus wel wat mogelijk. De vraag is dan wel of je het voor de hele populatie doet (302) of alleen bij diegenen waar het speelt." (appendix A.10.77).

[238245](#) De beoordeling van Teamleider 2, Toeslagen van het CAF-11 Hawaï dossier, de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019 en de Kamervragen, zorgen dat het inzicht langzaam maar zeker begon te kantelen, waarbij op 4 juni 2019 het kantelpunt bereikt werd. Ook de ambtelijke top binnen de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën ~~begonnen~~ begint twijfels te krijgen over het CAF-11 Hawaï dossier, ~~al werd dit eerder door Toeslagen ontkend~~, aldus hetgeen uit interviews naar voren kwam. De kanteling van het inzicht ten aanzien van CAF 11 Hawaï blijkt ook uit diverse e-mailberichten. Zo schrijft de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) op 4 juni 2019 aan een medewerker en de Directeur Corporate Dienst Vaktechniek Belastingdienst: "Zoals jullie weten zijn we in Toeslagen erg druk met het dossier "CAF 11". In de afgelopen weken is gebleken dat de dossiervorming gebreken vertoont. Niet alleen bij de specifieke zaak, maar ook bij de andere "CAF dossiers" waarnaar in de komende periode uitdrukkelijk gekeken zal worden door de ADR en de Commissie Donner." (appendix A.10.78)

[239246](#) 4 juni 2019, de eerste dag van de 'juni week' van 2019 stond met name in het teken van kanttekeningen die werden geplaatst bij de deugdelijkheid van het CAF-11 Hawaï dossieronderzoek. Vanaf 5 juni richtte de aandacht zich vooral op het achterhalen van wat er zich in de afgelopen jaren precies had afgespeeld rond het CAF-11 Hawaï dossier. Vanaf 6 juni 2019 lag de focus meer op de toekomst en op welke oplossing er gevonden kon worden voor de ouders aan wie de toeslagen werden ontzegd.

6.3.2. Overzicht van de bijeenkomsten van 4 tot en met 11 juni 2019

[240247](#) Hierna volgt het overzicht van de bijeenkomsten die hebben plaatsgevonden zoals gebleken uit een analyse van de agenda's van de betrokken ~~personen~~ (voormalig) medewerkers en bewindspersonen in de periode van 4 tot en met 11 juni 2019. Met de 'juni-week' van 2019 bedoelen wij voor wat betreft ~~dit~~ rapport, maandag dit rapport, dinsdag 4 juni tot en met dinsdag 11 juni 2019, omdat gedurende het pinksterweekend de activiteiten rond het dossier doorliepen.

[244248](#) De reconstructie van de 'juni-week' van 2019 wordt bemoeilijkt door het feit dat uit de interviews en het e-mailonderzoek blijkt dat de gesprekken niet synchroon lopen met hetgeen in de agenda's werd genoteerd. De agenda's zijn een planning vooraf en de realiteit van de 'juni-week' van 2019 bleek achteraf intensiever dan agenda's deden vermoeden. De reden hiervoor is dat de 'juni-week' van 2019 een hectische week was, waarin door veel ~~personen~~ medewerkers lang werd gewerkt aan de Kamerbrief, het uitwerken van compensatiemogelijkheden en de factsheets welke in deze week zijn opgesteld. Ook werd gewerkt aan de voorbereiding voor de gesprekken die ~~de~~ Staatssecretaris Snel op 11 juni 2019 zou hebben met een groep betrokken ouders. Medewerkers liepen over en weer elkaars kamer binnen om ad hoc vragen op te lossen. ~~Ook werd er vaker in groepen gewerkt. Een laatste punt in deze is dat uit de agenda's en het e-mailonderzoek blijkt dat de term "petit comité" wordt gehanteerd. De reden hiervoor is tweeledig. In het begin van 4 juni is een grote groep bijeengewoest. In de e-mailboxen vinden we de uitnodiging voor de bespreking van 4 juni 2019 om 09:30. Niet iedereen was steeds aanwezig bij~~

~~de grote bijeenkomsten en soms werden er medewerkers bijgehaald die wellicht meer achtergrondinformatie konden verschaffen. Ook werd er vaak in groepen gewerkt.~~

~~249 Uit de agenda's en het e-mailonderzoek blijkt dat de term 'petit comité' wordt gehanteerd. Het 'petit comité' betrof doorgaans in elk geval Staatssecretaris Snel en de ambtelijke top, waaronder de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) of de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën, de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Politiek Assistent van Staatssecretaris Snel en de Crisismanager (zie hieronder paragraaf 6.3.4), daarnaast waren ook BOA en woordvoering meestal vertegenwoordigd. Deze bijeenkomsten vonden plaats in de kamer van Staatssecretaris Snel, waar een vergadertafel stond waaraan geen grote groep mensen konden plaatsnemen. De samenstelling van het 'petit comité' was afhankelijk van wie er op dat moment kennis droeg van het onderwerp dat besproken werd.~~

242250 Noch de Vaco Toeslagen (2017), noch de leden van het MT Toeslagen van 2017 werden - voor zover bekend - in de 'juni-week' van 2019 uitgenodigd om tijdens de bijeenkomsten nadere toelichting te geven. Wel is ~~lid 6~~ [Lid 5](#) van het MT Toeslagen om informatie verzocht, zoals wij uit e-mailcorrespondentie hebben kunnen reconstrueren. Aangetekend wordt hierbij dat de activiteiten rond de 'juni-week' ~~in~~ [van](#) 2019 plaatsvonden in Den Haag en de ~~(voormalig)~~ leden van het MT Toeslagen zich voornamelijk in Utrecht bevonden.

243251 De Algemeen Directeur Toeslagen (2019) heeft contact opgenomen met ~~lid 6~~ [Lid 5](#) van het MT Toeslagen inzake het CAF-11 Hawaï dossier, hetgeen resulteerde in de toezending van de correspondentie met de advocaat van een aantal betrokken ouders uit 2017. ~~Uit factsheet 8~~ [Uit het factsheet](#) inzake de handreiking richting de ouders in het CAF-11 Hawaï dossier [in 2017](#) is de terugkoppeling van de ingestelde werkgroep van 14 maart 2017 op te maken. Het doel was met de advocaat van een aantal betrokken ouders tot een oplossing te komen (zie ook hierboven paragraaf 5.3.6). [Factsheet 8](#) ~~Het factsheet~~ vermeldt ~~(appendix A.9)~~: "Aan de advocate is voorgelegd om voor alle ouders de kinderopvangtoeslag alsnog voor alle maanden dat zij hun recht kunnen bewijzen, toe te kennen. Deze manier zou tot een snellere afronding van de zaken leiden.

- *De advocate heeft dat aanbod direct afgewezen. Zij wilde geen nieuwe bewijzen overleggen en vroeg daarnaast om een extra compensatie ('het effect van het proces dat niet goed is gelopen moet financieel tot uitdrukking komen').*
- *Toeslagen heeft aangegeven dat die weg onbegaanbaar was en dat daar geen wettelijke ruimte voor bestond. Daarmee kwamen de afrondingsgesprekken tot een einde."*

~~244 Het 'petit comité' betrof doorgaans in elk geval de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) en de ambtelijke top, waaronder de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020), of namens deze de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën, de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Politiek Assistent van Staatssecretaris van Financiën en de Crisismanager (zie hieronder paragraaf 6.3.4), daarnaast waren ook BOA en woordvoering meestal vertegenwoordigd. Deze bijeenkomsten vonden plaats in de kamer van de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019), waar een vergadertafel stond waaraan geen grote groep mensen konden plaatsnemen. De samenstelling van het 'petit comité' was afhankelijk van wie er op dat moment kennis droeg van het onderwerp dat besproken werd.~~

245252 Naast de reconstructie van de gebeurtenissen in de 'juni-week' ~~in~~ [van](#) 2019 wordt in onderzoeksvraag 2 voor deze opdracht gevraagd naar de documenten die bij de diverse besprekingen ~~in~~ de 'juni-week' [van 2019](#) op tafel hebben gelegen en wat er in de diverse besprekingen in de 'juni-week' [van 2019](#) besproken is met betrekking tot de ondeugdelijkheid van het CAF-11 Hawaï dossier en de kwestie rond de tweede nationaliteit. Per bespreking in de 'juni-week' [van 2019](#) zullen hieronder de verschillende documenten waarover men de beschikking had en de in verband daarmee besproken onderwerpen nader worden beschreven.

253 ~~Voor wat betreft~~ [Naast](#) het [generieke](#) onderzoek ~~in~~ [in](#) e-mailboxen, ~~is naast het onderzoek~~ op basis van zoektermen, ~~ook het is ook het~~ onderlinge e-mailverkeer ~~opgenomen dat~~ in de 'juni-week' van 2019 ~~heeft plaatsgevonden~~ tussen ~~een aantal medewerkers geanalyseerd om in kaart te brengen welke informatie is gebruikt bij~~ de ~~volgende personen~~: [verschillende besprekingen in](#)

de [Directeur-Generaal Belastingdienst \(2017-2020\)](#), de [Algemeen Directeur Toeslagen \('juni-week' van 2019\)](#),

[246254](#) Het 'memo-Palmen' lijkt in de 'juni-week' van 2019 geen prominente rol te hebben gespeeld omdat de inhoud van het 'memo-Palmen' reeds bekend was vanuit de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het rapport van de Nationale Ombudsman van 9 augustus 2017. Daarnaast kwamen uit de beoordeling van het CAF-11 Hawai dossier door Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen, de Crisismanager, de Secretaris van het crisisteam en Medewerker 1 UHB Belastingdienst. Deze groep is voor dit onderdeel van het onderzoek gedefinieerd voor analyse van onderlinge communicatie ten behoeve van eventuele informatie Toeslagen de nieuwe inzichten naar boven die in het 'memo-Palmen' van 2017 nog niet zou zijn gebleken naar aanleiding van analyse via de eerder geformuleerde zoektermen. [ter discussie stonden.](#)

[247255](#) De tabel in appendix A.6 geeft indicatief inzicht in de geplande besprekingen van de 'juni-week' [in van](#) 2019, opgemaakt uit de agenda's van betrokkenen. In paragraaf 6.3.3 worden deze - waar relevant voor ons onderzoek - nader besproken.

6.3.3. Dinsdag 4 juni 2019

Eerste Bespreking (ambtelijke voorbespreking): 08:30

[248256](#) Deze eerste bespreking op 4 juni 2019 betrof een [z.g.zogenaamde](#) ambtelijke voorbespreking waarin de concept Kamerbrief van 3 juni 2019 besproken zou worden. Hierbij waren onder andere aanwezig: de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), de [plaatsvervangende plaatsvervangend](#) Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020), een [\[redacted\]](#) Medewerker 2 BOA, Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen, de Lavaco Toeslagen, ~~de~~ Medewerker 1 BOA (vanaf 5 juni de secretaris van het crisisteam), en Medewerker 1 UHB Belastingdienst ~~en Medewerker 3 UHB Belastingdienst.~~ De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) had Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen gevraagd in mei een reconstructie te maken van het CAF-11 Hawai dossier (zie hierboven paragraaf 6.3.1). Tijdens [het gesprek deze bespreking](#) werd duidelijk dat uit de GGD-rapporten inzake CAF-11 Hawai niet per definitie fraude signalen konden worden afgeleid. ~~Voorts en~~ bleek er sprake te zijn van een slechte vastlegging waardoor de basis ontbrak voor de stopzetting van toeslagen in het CAF-11 Hawai dossier, [zo vertelden ons geïnterviewden.](#) Daarnaast waren er op dat moment meer twijfels gerezen over het CAF-11 Hawai dossier, mede als gevolg van [het onderzoek de beoordeling](#) van Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen. De definitieve versie [1.0](#) van het [onderzoeksverslag feitenrelas van Teamleider 2 Toeslagen](#) is opgenomen als appendix A.10.79. De reconstructie van ~~de~~ Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen zag vooral op het CAF-11 Hawai dossier. Ook rezen er twijfels over de CAF-aanpak in de breedte.

[249257](#) Voor wat betreft deze eerste bespreking van 4 juni 2019 bestaat geen eenduidig beeld over de vraag of de kwestie 'tweede nationaliteit' (zie hieronder paragraaf 6.4) tijdens de bespreking aan de orde is gekomen.

[250258](#) In de bespreking kwam de gedachte aan de orde dat er een andere lijn gekozen moest worden ten aanzien van de [toekenning van kinderopvangtoeslagen oplossing voor ouders betrokken bij CAF-11](#) en dat de concept Kamerbrief van 3 juni 2019 daarom [gewijzigd moest gewijzigd moest](#) worden en de nadruk meer moest worden gelegd op de gerezen problemen met betrekking tot de wijze waarop Toeslagen de wet handhaaft ([appendix A.10.76](#)).

[254259](#) In de tijdsperiode waarbinnen deze eerste bespreking op 4 juni 2019 plaats had, [kunnen wij in de agenda van de had](#) Staatssecretaris [lezen dat er Snel](#) tijd ~~is~~ ingeruimd om de concept Kamerbrief te lezen.

Tweede bespreking 4 juni 2019: circa 9:30 uur

[252260](#) Naar aanleiding van de inzichten over de ondeugdelijkheid van het CAF-11 Hawai dossier, verlieten de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020), een [\[redacted\]](#) Medewerker 2 BOA, Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen de eerste bijeenkomst om vervolgens ~~de~~ Staatssecretaris [van Financiën \(2017-2019\) Snel](#) en later ook de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) bij te praten over de nieuwe inzichten. De Directeur-Generaal

Belastingdienst (2017-2020) deelde de conclusies van de reconstructie van het CAF-11 Hawaï dossier, alsmede de conclusie dat het in het CAF-11 Hawaï dossier aan onderbouwing ontbrak. Volgens [Vervolgens](#) stelde de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) [Snel](#) de vraag wat er precies had plaatsgevonden en hoe er nu verder gehandeld moest worden?

[253261](#) De Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) [Snel](#) en anderen voegden zich vervolgens bij de grotere groep om het gesprek dat om 08:30 die [30 die](#) ochtend was begonnen voort te zetten.

Derde bespreking 4 juni 2019

[254262](#) De derde bespreking kan worden beschouwd als de voortzetting van de eerste bespreking van die dag, maar dan met de Staatssecretaris [Snel](#) en de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) erbij. De discussie inzake de concept Kamerbrief en de deugdelijkheid van het CAF-11 Hawaï dossier werden voortgezet, waarbij Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen opnieuw de bevindingen van de reconstructie van het CAF-11 Hawaï dossier met de gesprekspartners deelde, [alsmedealsmede de](#) implicaties die dit voor het CAF-11 Hawaï dossier had uiteenzette.

[255263](#) Tijdens deze bijeenkomst vroeg de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) [Snel](#) zich af of niemand eerder signalen had opgevangen dat er problemen waren met het CAF-11 Hawaï dossier? De Lavaco Toeslagen verliet even de vergadering en belde vervolgens de Vaco Toeslagen (2017) om te vragen of er bij Toeslagen iets bekend was ten aanzien van het CAF-11 Hawaï dossier. De Vaco Toeslagen (2017) vertelde toen [dat zij hierover zelf hieroveroort](#) een advies [over hadte hebben](#) geschreven. Vervolgens stuurde de Vaco Toeslagen (2017) om **12:20 uur** het 'memo-Palmen' aan de Lavaco Toeslagen (appendix A.10.80).

[256264](#) Omdat op dat moment niet alle vragen direct konden worden beantwoord is ~~er~~ toen besloten om factsheets op te stellen en deze aan het eind van de dag te bespreken. Er werd een taakverdeling gemaakt wie welk factsheet zou gaan opstellen. Hierbij is factsheet 6 opgenomen die zou worden opgesteld door de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen en Medewerker 1 UHB Belastingdienst (appendix A.10.81, A.10.82). Volgens het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst moesten in [een van de factsheets factsheet 6](#) eventuele eerdere signalen opgenomen worden [en is dit waarvan kon worden vastgesteld dat deze de ambtelijke top of bewindspersonen had bereikt. Dit is](#) de reden dat het 'memo-Palmen' in het eerste factsheet 6 is opgenomen. [Later in de 'juni-week' van 2019 bleek dat dit memo de ambtelijke top of bewindspersonen niet had bereikt.](#)

[257265](#) Op 4 juni 2019 **14:10 uur** stuurt de Lavaco Toeslagen het 'memo-Palmen' per e-mail door aan de Algemeen Directeur Toeslagen (2019), Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen en ~~aan~~ Medewerker 1 UHB Belastingdienst (appendix A.10.83). Tijdens interviews stelden Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen en Medewerker 1 UHB Belastingdienst met de Lavaco Toeslagen te hebben gebeld om te vragen hoe het 'memo-Palmen' zou moeten worden geduid. De Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen vertelde in het interview met PwC ~~aan~~ tijdens de reconstructie van het CAF-11 Hawaï dossier geen kennis te hebben genomen van het 'memo-Palmen' en pas op 4 juni 2019 te hebben gehoord van het bestaan van het 'memo-Palmen'. Dit markeert het moment van de interne zoekactie naar het 'memo-Palmen', [en](#) de duiding en de status van [hetdit](#) memo.

[258266](#) In reactie op het e-mailbericht van 4 juni 2019 om **14:10 uur** stelt de Medewerker 1 UHB Belastingdienst de vraag "Weten we of dit het MT heeft bereikt? Hoe heeft dit stuk opvolging gekregen? En, ook belangrijk, hebben mensen van Fin dit stuk gezien (hoeveel/welke afdeling)?" (Appendix A.10.84). De Lavaco Toeslagen reageert op 4 juni 2019 om **14:27 uur** per e-mail en stelt "Of het geagendeerd is in een MT-vergadering staat voor opsteller niet vast. Dit stuk is volgens de opsteller wel uitvoerig besproken met M1, Beleid & Vaktechniek en iemand van (nu) klachten. Dit stuk is volgens de opsteller niet naar Minfin gegaan, wel is toentertijd in algemenere zin over de gang van zaken te B/T in Den Haag gesproken. Het klonk als vergelijkbaar met hetgeen vanochtend bij (PwC: [Staatssecretaris van Financiën \(2017-2019\) Staatssecretaris Snel](#)) opkwam." (appendix A.10.85). De Medewerker 1 UHB Belastingdienst reageert vervolgens per e-mail: "Oke, nog wel wat vragen dus. Kun jij dat (laten) uitzoeken? Belangrijk of het MT het heeft gezien." (appendix A.10.86). De Lavaco Toeslagen geeft in een [e-mail](#) een eerste antwoord weer:

"Ik hoor dat 'beleid & Vaktechniek' (van Toeslagen) heeft ingezet op doorgaan. Een (PwC: [lid 5 van het MT Toeslagen \(2017\)](#)) nam regie naar minfin (mail volgt)" En: "Ik krijg ook te horen dat (PwC: lid van het CAF-11 onderzoeksteam) in deze het standpunt innam: 'het zijn allemaal boeven.'" (appendix A.10.87). In aansluiting hierop werd besloten een tweetal activiteiten in gang te zetten.

[259267](#) De eerste activiteit betekende dat de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) en Teamleider 2 [\[redacted\]](#) Toeslagen zijn gaan zoeken in de archieven waarin documenten van het MT Toeslagen werden opgeslagen. Zij hebben later teruggekoppeld dat ze het 'memo-Palmen' daarin niet hebben aangetroffen.

[260268](#) De tweede activiteit hield in te gaan onderzoeken of en op welk moment het 'memo-Palmen' met het ministerie van Financiën werd gedeeld. Om dit te onderzoeken heeft Medewerker 1 UHB Belastingdienst, in overleg met het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst, twee activiteiten verricht. Allereerst heeft Medewerker 1 UHB Belastingdienst in Digidoc gezocht op bepaalde trefwoorden (zoals de bestandsnaam en informatie uit het 'memo-Palmen') om te kijken of het 'memo-Palmen' in Digidoc was opgeslagen. Dit leverde geen resultaten op. Daarnaast heeft Medewerker 1 UHB Belastingdienst op advies van het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst aan een medewerker van het Ministerie van Financiën gevraagd of het 'memo-Palmen' bij het Ministerie van Financiën bekend was. Daartoe stuurt Medewerker 1 UHB Belastingdienst de e-mail van de Lavaco Toeslagen (van 4 juni 2019; [14:10 uur](#)) door naar Medewerker 1 FJZ Belastingdienst met de vraag of het 'memo-Palmen' bij het Ministerie van Financiën is verspreid. Medewerker 1 UHB Belastingdienst schrijft: "Wij willen nagaan of bijgaande notitie binnen Financiën is verspreid. Wil jij nagaan of dit in jouw mailbox zit? Het is afkomstig van een vaktechnisch medewerker (maart 2017). Ken jij anderen in het pand die zo'n notitie mogelijk hebben ontvangen en aan wie ik het kan voorleggen? Daarin wordt namelijk een signaal afgegeven dat de CAF-11 zaak heel anders moet worden opgepakt (onderaan) en wij willen weten of dat signaal destijds ook op Financiën is gedeeld" (appendix A.10.88). Het 'memo-Palmen' is als bijlage toegevoegd aan deze e-mail.

[264269](#) Op 4 juni 2019 wordt om [13.50 uur](#) een vroege (vermoedelijk eerste) versie van factsheet 6 genaamd 'interne tijdlijn CAF-11' opgemaakt, welke bestaat uit een opsomming van feiten over de jaren heen met daarin ook een verwijzing naar het 'memo-Palmen', 'Maart 2017 is, in aanloop rapport onderzoek NO, een intern memo naar MT van vaktechnisch medewerker aan MT met voorstel behandeling dossiers te wijzigen' (appendix A.8.1). Deze versie van factsheet 6 wordt om [14:44 uur](#) door Medewerker 1 UHB [Belastingdienst](#) gestuurd aan de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) (appendix A.10.89). Uit ons onderzoek blijken er vijf verschillende versies van deze passage te zijn in factsheet 6:

1. Versie van 4 juni 2019 (met bovengenoemd citaat).
2. Versie van 4 juni 2019 (19:57 uur): in [een andere deze](#) versie van factsheet 6 werd de volgende passage toegevoegd aan de eerdere versie: "In dat memo staat: "BT heeft laakbaar gehandeld en het geheel verdient zeker geen schoonheidsprijs. Ook hier adviseer ik coördinatie aan te brengen. Daarnaast verwacht ik aanbevelingen van de NO op het proces en een grote uiting van kritiek. Het MT zal de aanbevelingen dienen over te nemen omdat anders escalatie op het niveau van de staatssecretaris zal plaatsvinden. "Dit interne memo heeft waarschijnlijk het MT niet gehaald -(wordt nog uitgezocht!) Het is (nog) onduidelijk of dit memo ambtenaren in DH heeft bereikt" (appendix A.8.2)
3. Later in de avond van 4 juni 2019 (21:38 uur) wordt [in de volgende versie van factsheet 6](#) het volgende gesteld over de interne verspreiding van het 'memo-Palmen': "Het interne memo van 2017, waarin wordt gesteld dat Toeslagen laakbaar heeft gehandeld, blijkt intern niet verder te zijn verspreid. Over het signaal is niet besloten in het MT Toeslagen-De voormalig directeur Toeslagen en uzelf hebben als reactie daarop verschillende acties in gang gezet (in 2017 en 2018): de aanbevelingen van de ombudsman zijn grotendeels overgenomen (waaronder de excuses naar de ouders) en de verbetermaatregelen zijn aangekondigd (de EDP-auditors, het herbeoordeling door de Landsadvocaat op 'op de zaak betrekking hebbende' stukken, verbeteren van de informatievoorziening en de vaktechnische inbedding)." (appendix A.8.3).

4. Op 5 juni 2019 om 07:20 uur luidt de tekst in factsheet 6 over het 'memo-Palmen' als volgt: "Het interne memo van 2017, waarin door een Vaktechnisch medewerker van Toeslagen in aanloop naar het NO rapport wordt gesteld dat Toeslagen laakbaar heeft gehandeld, blijkt intern niet verder te zijn verspreid. Over het signaal is niet besloten in het MT Toeslagen. Er zijn gesprekken met de advocaat van ouders en [PwC: het betrokken gastouderbureau] over een eventuele schikking. Deze gesprekken stranden (...)." Deze versie is om 07:54 uur rondgestuurd aan een brede groep medewerkers waaronder de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) (appendix A.10.90). Voorts is deze versie op 11 juni 2019 gearchiveerd in Digidoc (appendix A.8A.8.4).
5. Op 5 juni om 13:42 uur staat in factsheet 6 het volgende vermeld: "Het interne memo van 2017, waarin door een Vaktechnisch medewerker van Toeslagen in aanloop naar het NO rapport wordt gesteld dat Toeslagen laakbaar heeft gehandeld, is niet op het MT Toeslagen geagendeerd of besproken. Dit memo is niet buiten Toeslagen verspreid" (appendix A.8.5)

270 Medewerker 1 UHB Belastingdienst merkt in het interview met PwC De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) merkt over het concept-factsheet 6 zoals hierboven onder 4 aangehaald op deze per e-mail te hebben ontvangen maar geen herinnering te hebben aan het lezen van dit factsheet in juni 2019. De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) geeft tevens aan niet bij de ambtelijke voorbespreking waarin deze set concept-factsheets werd besproken (zie alinea 280), aanwezig te zijn geweest, zoals ook blijkt uit de agenda van de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020).

262271 Meerdere geïnterviewden merken op dat de naam 'factsheet' misschien niet de juiste is. Factsheets werden namelijk gebaseerd op de op dat moment beschikbare informatie. Met de kennis van nu is niet alle informatie uit de factsheets juist, omdat het lastig bleek om alle informatie boven tafel te krijgen, zo stelt, Onder andere Medewerker 1 UHB Belastingdienst- Volgens Medewerker 1 UHB Belastingdienst waren de factsheets aanvankelijk bedoeld als documenten waarin enkel de feiten worden opgeschreven. Omdat het zo lastig bleek om de feiten in beeld te krijgen, werden de gaf aan dat factsheets uiteindelijk ook werkdocumenten en discussiestukken werden.

Aanstellen Crisismanager

Vierde bespreking 4 juni 2019: 15:00-16:30 uur.

263272 De Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) Snel was ontevreden met de gang van zaken en besloot de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) te verzoeken een crisismanager aan te stellen. De plaatsvervangend Directeur-Generaal Fiscale Zaken moest deze functie gaan vervullen en is op 5 juni 2019 als Crisismanager aan de slag gegaan met de Medewerker 1 BOA als secretaris.

273 De belangrijkste taak van de Crisismanager in de 'juni-week' van 2019 was het opstellen van een nieuwe Kamerbrief. De 'juni-week' van 2019 kenmerkt zich door samenwerking tussen de groep betrokken medewerkers die kennis droegen van (onderdelen van) het CAF-11 Hawaï dossier. Onder andere werd iedere ochtend door de Crisismanager overleg gepleegd in 'petit comité' met Staatssecretaris Snel, de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) of de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020). Om het 'petit comité' heen werkte een groep personen samen met de secretaris van het crisisteam aan de verschillende factsheets. Waar nodig werd deze groep aangevuld met medewerkers die op dat moment nodig waren.

Vierde bespreking 4 juni 2019: 15:00-16:30 uur

264274 Tenslotte vond in de namiddag van 4 juni 2019 (ergens tussen 15:00 en 16:30 uur, aldus een van de aanwezigen) een bespreking plaats waarbij vier medewerkers waren uitgenodigd om toe te lichten wat er rondom de CAF onderzoeken in het algemeen en het CAF-11 onderzoek bij het gastouderbureau in bijzonder, was gebeurd. Dit betrof de volgende vier medewerkers: twee onderzoekers van het CAF-11 Hawaï dossier, Teamleider 1 Toeslagen en de teamleider van het CAF-team (appendix A.10.86).

265 De Teamleider 1 [ ] Toeslagen vertelde in een interview met PwC dat het memo-Palmen tijdens deze bespreking niet ter sprake is gekomen.

266275 Aanwezig bij deze vergadering waren onder andere de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019), Snel, de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020), de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en de Algemeen Directeur Toeslagen (2019). Staatssecretaris Snel, de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) sloten om circa 16:00 uur aan aangezien zij daarvoor een ander overleg hadden, zo begrijpen wij van geïnterviewden.

267276 Uit de e-mail van een medewerker bij het Ministerie van Financiën blijkt dat factsheet-bespreking gepland was om 15:30 uur te beginnen met een voorbespreking en dat de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) Snel om 16:00 uur zou aanschuiven (appendix A.10.81).

268277 Uit het interview met een [ ] BOA, blijkt dat de conclusie was dat het CAF-11 Hawai dossier ondeugdelijk was. Dat op basis daarvan besloten was de kinderopvangtoeslag van de individuele ouders in deze zaak stop te zetten, was voor een [ ] BOA de grootste openbaring in juni 2019. Er waren al wel eens eerdere signalen, maar dit was echt een nieuw besef. In bovenstaande bijeenkomsten van 4 juni ontstaat het besef dat de vastlegging van het CAF-11 onderzoek ondeugdelijk was. Binnen Toeslagen werd altijd gedacht dat de signalen vanuit de GGD inzake het Gastouderbureau voldoende grondslag waren om een fraudeonderzoek uit te voeren, waardoor er een CAF-team op werd gezet en alle individuele ouders onder IST-teams werden behandeld, hetgeen leidde tot het opschorten van de toeslag. Nu kwam het besef dat de hele onderbouwing van het CAF-11 Hawai dossier ondeugdelijk was. De aan de basis liggende GGD-rapporten en de slechte vastlegging van bewijsmateriaal bleken onvoldoende houvast te geven voor fraude signalen. Uit verschillende interviews vernamen de onderzoekers van PwC dat deze constatering een schok veroorzaakte, hetgeen door sommigen werd aangeduid als de 'draai' of 'uit de tunnel komen'. De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) spreekt van de spreekwoordelijke druppel die de emmer deed overlopen. Tot dusver was het beeld dat Toeslagen had geschetst anders. Echter vanaf 2019 werd de foto steeds scherper en groter. Volgens de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) had de Belastingdienst het probleem 'klein' gehouden. De focus lag op de bestrijding van fraude. Door de strikte wetgeving inzake toeslagen werden ze door de rechter meestal in het gelijk gesteld. De problematiek die bij het onderzoek van de Nationale Ombudsman had gespeeld, was 'opgelost' volgens Toeslagen. De crux van de uitspraak van de Raad van State van 24 april 2019 was dat er meer ruimte lag binnen de strikte wetgeving, dan waar Toeslagen altijd vanuit was gegaan.

269278 Er op dezelfde dag vindt vanaf 21:08 tot 22:53 uur een chatgesprek plaats tussen de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) en de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020). De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) geeft in dit gesprek het volgende aan: "Ik ben geschrokken van dossier caf 11 van mt lid toeslagen dat vernietigd is in kader van AVG. Dit graag dubbel checken, verklaring van [ ] PwC: het betreffende 'mt lid toeslagen' vragen en morgen in bespreking melden, dit kan nl ogen als een 'cover up'". De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) antwoordt: "(PwC: een oud medewerker van Toeslagen het betreffende 'mt lid toeslagen') is al een paar jaar weg bij Toeslagen. Ik heb [ ] PwC: het betreffende 'mt lid toeslagen') al uitgebreid gesproken. Eigenlijk had het al veel langer geleden vernietigd moeten zijn uit [ ] PwC: het betreffende 'mt lid toeslagen') persoonlijke documenten/eigen schijf vanwege geen doelbinding meer. Heeft [ ] PwC: het betreffende 'mt lid toeslagen') pas gedaan nav opschoonactie AVG. Dit was het antwoord op mijn vraag of [ ] PwC: het betreffende 'mt lid toeslagen') nog stukken had.". De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) geeft hierop aan: "Voor mij voelt het niet goed; dossier vernietigen in een politiek zo gevoelige zaak. Ondanks AVG verhaal zekere voor onzekere nemen hier moet iemand van buiten belastingdienst onderzoek naartoe. Mijn lijn zsm vragen aan bureau van (PwC: Naam verwijderd), dat is er voor. Doe jij het of doe ik het?". De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) schrijft hierop: "(...) Dan liever van (PwC: Naam verwijderd) ten principale signaal (PwC: van een Tweede Kamerlid) laten onderzoeken en wellicht bij alle voormalig leidinggevenden zoekslag te doe. Overigens is mijn verwachting dat bestanden (PwC: van de oud medewerker van Toeslagen het betreffende 'mt lid toeslagen') nog op oude backups staan. Goed om morgen even over door te praten". De Secretaris-Generaal Ministerie

van Financiën (2013-2020) sluit het gesprek af met "Goed hier morgen over te spreken, ik vind signaal in deze context en timing zo zorgelijk dat ik sowieso wil dat hier onderzoek naar wordt gedaan". Het volledige chatgesprek is opgenomen als appendix (A.10.118). Wij hebben begrepen dat conform de geldende procedure een vooronderzoek naar aanleiding van het signaal inzake het bewust vernietigen van informatie inzake het CAF- 11 Hawaï dossier is uitgevoerd door het Onderzoeksbureau Integriteit Financiën (OIF) in opdracht van de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) na afstemming met de Secretaris-Generaal van Financiën- (2013-2020). Op basis van de rapportage van OIF inzake het vooronderzoek heeft de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) besloten het vooronderzoek te beëindigen aangezien het signaal onvoldoende concreet was en het vooronderzoek geen indicatie gaf over het gericht vernietigen van de informatie. Mede vanwege deze conclusie en ook omdat het signaal een oud-medewerker van Toeslagen betrof - die gedurende onze onderzoeksperiode niet meer werkzaam was bij Toeslagen - heeft PwC in deze geen verdere werkzaamheden verricht.

~~270~~ Uit interviews komt naar voren dat de 'juni-week' van 2019 (4 juni 2019 tot en met 11 juni 2019) volledig in het teken stond van de voorbereiding van het oudergesprek dat de Staatssecretaris van Financiën op 11 juni 2019 zou voeren en de Kamerbrief die op 11 juni 2019 verzonden zou worden. In de hele heftiek van de 'juni-week' van 2019 is het 'memo-Palmen' maar een klein onderdeel geweest.

6.3.4. Woensdag 5 juni 2019

~~271~~ Op 4 juni 2019 werd besloten een crisisteam op te richten. Dit team coördineerde de activiteiten rond de 'juni-week' van 2019. De plaatsvervangend Directeur-Generaal Fiscale Zaken werd benoemd tot Crisismanager en een medewerker BOA werd aangewezen als secretaris.

~~272~~ De belangrijkste taak van de Crisismanager was het opstellen van een nieuwe Kamerbrief. De 'juni-week' van 2019 kenmerkt zich door samenwerking tussen de groep betrokken medewerkers die kennis droegen van (onderdelen van) het CAF-11 Hawaï dossier. Onder andere werd iedere ochtend door de Crisismanager overleg gepleegd in 'petit comité' met de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019) de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) of namens deze de plaatsvervangend Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën, de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020). Om het 'petit comité' heen werkte een groep personen samen met de secretaris van het crisisteam aan de verschillende factsheets. Waar nodig werd deze groep aangevuld met medewerkers die op dat moment nodig waren.

~~273~~ Vanaf 5 juni 2019 is de Secretaris van het crisisteam bij alle besprekingen in de 'juni-week' van 2019 aanwezig geweest en coördineerde hij de Secretaris van het crisisteam in brede zin wat er moest gebeuren. Hierbij stemde hij de Secretaris van het crisisteam de werkzaamheden af met de Crisismanager. Ook hield de Secretaris van het crisisteam een actielijst bij en stuurde deze naar de groep betrokken medewerkers (appendix A.10.91). Medewerker 1 UHB Belastingen Belastingdienst ondersteunde de Secretaris van het crisisteam bij de coördinatie en leverde input op praktische zaken. De Secretaris van het crisisteam zette de hoofdlijnen uit. Van besprekingen in de 'juni-week' werden geen notulen of verslagen gemaakt, maar de lijsten van de actiepunten dienden min of meer als verslag.

~~274~~ In de ochtend van 5 juni vindt er een ambtelijke voorbespreking plaats waarin de eerste set factsheets wordt besproken. Deze aansluitend vindt een bespreking plaats met Staatssecretaris Snel over de op te stellen Kamerbrief. De set concept-factsheets zal van 5 juni 2019 is op 11 juni 2019 worden gearchiveerd in Digidoc, door middel van met een notitie (ter kennisgeving informatie) aan de Staatssecretaris van Financiën (2017-2019), Snel, met daarbij de volgende toelichting: "Hierbij nog ter vastlegging de eerste concept set aan factsheets omtrent de CAF zaak van 5 juni jl. Deze zijn gebruikt ter voorbereiding op de Kamerbrief van 11 juni." (appendix A.10.88-92). Vorenstaande geeft aan dat impliceert er geen aanwijzing zou zijn voor het opzettelijk achterhouden van het factsheet 6 met daarin een verwijzing naar het 'memo-Palmen' (appendix A.8.4). Staatssecretaris Snel merkt op dat hij deze concept-factsheets hoogstwaarschijnlijk niet heeft gelezen gezien het om concept stukken ging in combinatie met de grote hoeveelheid informatie die per dag aangeboden wordt.

275281 In de eerdergenoemde lijst met actiepunten staan twee punten die betrekking hebben op het factsheet 6, namelijk:

- "Bij verduidelijken waar precies het memo is besproken (niet in MT en niet op het Ministerie).
- Daarnaast onderzoeken met wie dan wel precies het memo besproken is en dat helder opschrijven en vastleggen."

Deze punten worden gedurende de week nader onderzocht en de bijbehorende opmerkingen worden overeenkomstig de resultaten van het onderzoek naar het 'memo-Palmen' waar nodig aangepast.

276 Ten aanzien van de actielijst geeft de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) in het interview met PwC aan dat het een lange actielijst betrof die door verschillende mensen is opgepakt. Het feit dat het 'memo-Palmen' hierin ook is benoemd is een teken dat er geen enkele bedoeling was dit memo te 'verstoppert', aldus de Algemeen Directeur Toeslagen (2019). Het 'memo-Palmen' blijkt in de 'juni-week' van 2019 geen prominente rol te hebben gespeeld omdat de inhoud van het 'memo-Palmen' herleidbaar was vanuit de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 en het rapport van de Nationale Ombudsman van 9 augustus 2017. Daarnaast kwamen uit de beoordeling van het CAF-11 Hawai dossier door de Teamleider 2 [redacted] de nieuwe inzichten naar boven die in het 'memo-Palmen' van 2017 nog niet ter discussie stonden.

282 De Algemeen Directeur Toeslagen (2019) heeft contact gehad met Lid 5 van het MT Toeslagen (2017). Dat het 'memo-Palmen' daarvoor aanleiding is geweest kon de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) zich in oktober/november 2020 (ten tijde van de POK) niet meer herinneren. Het contact heeft geleid tot het toesturen van correspondentie over de gesprekken met de advocaat van een aantal van de betrokken ouders in 2017 (appendices A.10.102 tot en met A.10.105). De reconstructie van de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) is dat dit is gedaan als opvolging van deze actiepunten. De ontvangen correspondentie is verwerkt in de factsheet inzake de handreiking richting de ouders in het CAF-11 Hawai dossier in 2017.

277283 Ook na de 'juni-week' van 2019 komt nog een actie met betrekking tot het 'memo-Palmen' terug in ambtelijk overleg. De Lavaco stuurt op 17 juni 2019 een e-mail met de volgende terugkoppeling uit het ambtelijk overleg aan de Vaco Toeslagen (2017): *"Tegendenkers" binnen Toeslagen uitnodigen voor completer beeld tijdsperiode. ((...)) en [redacted] collega die interne notitie schreef DGBD. Deadline: woensdag 19/6/19."* (appendix A.10.139-93). De Vaco Toeslagen (2017) geeft in het interview met PwC aan hierover nooit te zijn gecontacteerd.

284 Tijdens de hiervoor aangehaalde ambtelijke voorbespreking van 5 juni 2019 vraagt de waarin de concept-factsheets zijn besproken, zijn deze volgens de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) op hoofdzaken besproken en niet bladzijde voor bladzijde. De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) merkt op dat factsheet 6, waarin wordt verwezen naar de opvolging van het 'memo-Palmen' vanaf 2017. Tijdens deze bijeenkomst, waar ook de Secretaris-Generaal Ministerie (destijds aangeduid als het interne memo van 2017 van Financiën (2013-2020) aanwezig was, vroeg de Directeur-Generaal naar de status van vaktechnisch medewerker van het memo en of Toeslagen), is besproken en dat procesmatige afspraken zijn gemaakt. Volgens de interviewden lag het opvolging had gekregen. Het document 'memo-Palmen' lag volgens de Medewerker 1 UHB Belastingdienst hierbij tijdens deze bespreking niet op tafel.

278285 Om 09:35 uur stuurt een [redacted] van medewerker UHB Belastingdienst een e-mail met daarin aantekeningen van het overleg waarin de factsheets werden besproken door aan onder andere de Teamleider [redacted] (appendix A.10.8994). Ten aanzien van factsheet 6 stond in deze vastlegging:

- "intern memo van 2017 vaktechnisch medewerker (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) toeslagen. Interne memo moeten we hier niet iets mee. Laakbaar handelen. Niet kunnen vaststellen dat dit in het MT is besproken. Het lijkt ook FIN niet bereikt te hebben.

(...)

- (PwC: Lavaco Toeslagen): (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) zegt dat (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) niet weet of het in MT is geagendeerd. Ik heb het uitvoerig besproken met MT1 (PwC: Lid 65 van het MT Toeslagen (2017)) en (PwC: Teamleider 1 Toeslagen). (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) standpunt is vervolgens niet verder gevolgd.

[Uit de e-mail van de Lavaco Toeslagen aan Medewerker 1 UHB Belastingdienst \(zoals opgenomen in alinea 266\) valt af te leiden dat met 'ik' in bovenstaand citaat wordt verwezen naar de Vaco Toeslagen \(2017\).](#)

279286 Ondertussen gaat de zoektocht of het 'memo-Palmen' het ministerie heeft bereikt door. Op 5 juni 2019 om **09:48 uur** reageert Medewerker 1 FJZ Belastingdienst op de e-mail van 4 juni 2019 van ~~de~~ Medewerker 1 UHB Belastingdienst: "Ik ken de door jou bij jouw mail van 4 juni gevoegde notitie niet. Ik voeg de mailberichten bij die in maart 2017 zijn gewisseld. Lees ik de notitie goed dan ziet het op de klachtprocedure. Contactpersoon No in die tijd was (PwC: naam verwijderd). Ik zal jouw mail van 4 juni aan mij doorzenden aan (PwC: Medewerker 2 FJZ Belastingdienst) die bij de stukken in Digidoc kan die zien op dat proces." Om **09:53 uur** reageert Medewerker 1 UHB Belastingdienst op de e-mail van Medewerker 1 FJZ Belastingdienst met de volgende boodschap: "Dank, goed om te weten dat jij dit document niet kunt terugvinden in jouw archief. Graag niet verder verspreiden, ook niet in Digidoc hangen. Het is juist een intern document van Toeslagen dat we graag daar willen laten." (appendix A.10.95).

280287 Op 5 juni 2019 om **09:53 uur** stuurt Medewerker 1 FJZ Belastingdienst de vraag van Medewerker 1 UHB Belastingdienst door aan Medewerker 2 FJZ Belastingdienst met de vraag: "Zou jij zo vriendelijk willen zijn na te gaan of bijgevoegde notitie voorkomt in jullie dossier m.b.t. de klacht? (PwC: klacht van Gastouderbureau)" "het betrokken gastouderbureau." (appendix A.10.96). Medewerker 1 UHB Belastingdienst was bij deze e-mail in het CC veld opgenomen als geadresseerde. Om **9:56 uur** reageert ~~de~~ Medewerker 1 UHB Belastingdienst en schrijft aan Medewerker 1 FJZ Belastingdienst en Medewerker 2 FJZ Belastingdienst: "(PwC: Medewerker 1 FJZ Belastingdienst), zie mijn mail van hiervoor. Dit document graag NIET verder verspreiden en ook niet in Digidoc hangen. Het is een intern document van Toeslagen, ik wilde alleen checken of het hier is gedeeld. Dus het hoeft niet in onze archieven te zitten". (appendix A.10.97).

284288 Bovenstaande e-mails lijken te indiceren/impliceren dat het 'memo-Palmen' bewust niet zou zijn gearhiveerd, echter toelichting door betrokken medewerkers schetst een ander beeld:

282289 De eerdergenoemde e-mails van 4 juni 2019; 14:10 uur, 4 juni 2019; 20:32 uur, 5 juni 2019; 9:53 uur en 5 juni 2019; 9:56 uur worden op 20 januari 2021; 15:24 uur worden doorgestuurd aan de plaatsvervangend Hoofddirecteur FJZ Belastingdienst (en in kopie Teamleider 2 Toeslagen, het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst en Medewerker 5 UHB Belastingdienst) (appendix A.10.98). Volgens ~~de~~ Medewerker 1 UHB Belastingdienst naar aanleiding van gestelde Kamervragen over het 'memo-Palmen'. In de beantwoording van vragen zou naar twee medewerkers van FJZ Belastingdienst worden gerefereerd (~~PwC~~: niet bij naam) als personen die het 'memo-Palmen' hadden ontvangen (naar aanleiding van de vraag van Medewerker 1 UHB Belastingdienst van 4 juni 2019 of het 'memo-Palmen' het Ministerie van Financiën had bereikt) en de plaatsvervangend Hoofddirecteur FJZ Belastingdienst had aan Medewerker 1 UHB belastingdienst gevraagd wie deze personen waren zodat deze geïnformeerd konden worden. Het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst heeft in een reactie op een e-mail van Medewerker 45 UHB Belastingdienst op 20 januari 2021; 17:15 uur, de context van bovenstaande verzoek van ~~de~~ Medewerker 1 UHB Belastingdienst uitgelegd en schrijft: "Zoals telefonisch toegelicht om het in context te plaatsen. Wij kregen destijds in aanloop naar het debat (juni 2019) het memo van (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) van maart 2017 niet zijnde een notitie, zoals gebruikelijk om de lijn te informeren. De status daarvan was ons op dat moment niet duidelijk, zeker omdat een memo destijds meer voor interne communicatie werd gebruikt. Bovendien zag het memo op de CAF 11-zaak en was deze in lijn met RvS-uitspraak van 2017, terwijl wij juist vergesond waren met de verdieping naar alle CAF-zaken ter voorbereiding op ADR-onderzoek. Wij hebben toen in de pressurecooker van de debatvoorbereiding gepoogd om te achterhalen bij de medewerkers die betrokken waren ten tijde van het memo (maart 2017) of het verder was verspreid binnen het Ministerie en of het bij ons directeur of hoger had bereikt. Dit paste ook in onze zoektocht of er ook tegengeluiden waren

binnen de organisatie en in hoeverre deze de ambtelijke top hadden bereikt (en of waren gedeeld tussen Ministeries). Daar hebben wij toen nog flink wat moeite voor gedaan om het te kijken of het verder was verspreid, maar het was niet terug te vinden in digidoc of mail. Zo is het ook in factsheets terecht gekomen en de zoekslag in digidoc liep parallel. Wij wilde voorkomen dat het naar aanleiding van onze vragen alsnog in digidoc zou worden opgeslagen zou worden, terwijl het juist de checkvraag was of het was geregistreerd in een eerder stadium, zodat wij het konden meenemen in de reconstructie of er tegengeluiden naar boven zijn gekomen. Dat was niet het geval. In die context moet je deze mail plaatsen, die gezien de vele nachtelijke uren en de hoeveelheid werk van destijds hoekig is geformuleerd. Wij wilde proberen de reconstructie zuiver houden en het niet nav een zoekvraag door collega's te laten vastleggen. Het memo van (PwC: Vaco Toeslagen (2017)) zag bovendien op CAF 11 en wij hadden zelf (PwC: Teamleider 2 Toeslagen) net verder onderzoek gedaan naar alle CAF-zaken. Daarmee kregen wij naast CAF 11 een breder beeld over de CAF-aanpak als geheel en wat dit voor de burger heeft betekent. Dit bredere belang was op dat moment belangrijker richting de debatvoorbereiding en onze zoektocht in digidoc had niets opgeleverd. Hoe en wanneer het vervolgens in factsheet is gesneuveld hebben wij niet meer exact kunnen achterhalen, maar ik vermoed dat het komt omdat het memo in 2017 intern niet verder is verspreid en in juni 2019 de focus lag op handelswijze en de verdieping van alle CAF-zaken. Ik heb eerder, voordat de vragen van de kamer speelde in soortgelijke woorden op deze mail gereageerd. Juist omdat onze intenties waren te achterhalen of het memo verder was gedeeld binnen minfin, zodat wij dat konden melden. Dit sloot aan bij onze stand van denken op dat moment." (appendix A.10.99)

[283290](#) In de [hieraan voorafgaande](#) e-mail maakt Medewerker [45](#) UHB Belastingdienst de opmerking: "Als dit een oekaze van de toenmalig DG was hebben we toch wel een behoorlijk probleem." [Uit ons onderzoek is niet gebleken dat dit het geval was en blijkt ook niet dat deze gedachtegang de trend binnen het Ministerie van Financiën vertegenwoordigde \(appendix A.10.98\)](#). Medewerker [45](#) UHB Belastingdienst heeft [daarbij](#) aan PwC laten weten dat met de beantwoording van de e-mail door het Afdelingshoofd UHB Belastingdienst [de](#) twijfel zoals geuit in de hierboven aangehaalde opmerking werd weggenomen.

[284291](#) Medewerker 1 UHB Belastingdienst licht dit zelf ook toe in het interview met PwC door te stellen dat de e-mail niet was bedoeld om het 'memo-Palmen' in 2019 geen onderdeel te maken van de bespreking. Medewerker 1 UHB Belastingdienst geeft aan dit juist te hebben gedaan om de reconstructie van het tijdspad van het 'memo-Palmen' [en de audit trail](#) zuiver te houden. Dit is ook zo verwoord in de [kamerbrief](#) [Kamerbrief](#) van [15 juni 2021](#).⁴⁶

[285292](#) De plaatsvervangend Hoofd directeur FJZ Belastingdienst stuurt de eerdergenoemde e-mails van 4 juni 2019; 14:40 uur, 4 juni 2019; 20:32 uur, 5 juni 2019; 9:53 uur; 5 juni 2019; 9:56 uur en 20 januari 2021; 15:24 uur op 21 januari 2021 door aan Medewerker 2 FJZ Belastingdienst en schrijft: "Uit deze mail blijkt dat jullie beiden er toch kennis van hebben kunnen nemen." [De](#) Medewerker 2 FJZ Belastingdienst antwoordt daarop: "Dat klopt, en in herinner me ook dat ik dat heb gedaan." (appendix [A.10A.10.95](#)100), en voegt daar even later aan toe: "Het is nu ook duidelijk dat het bewust buiten de MinFin-archieven is gehouden." (appendix [A.10A.10.101](#)).

[286](#) Ten aanzien van de actielijst geeft de Algemeen Directeur Toeslagen (2019) in het interview met PwC aan dat het een lange actielijst betrof die door verschillende mensen is opgepakt. Het feit dat het 'memo-Palmen' hierin ook is benoemd is een teken dat er geen enkele bedoeling was dit memo te 'verstoppert', aldus de Algemeen Directeur Toeslagen (2019). [De Algemeen Directeur Toeslagen \(2019\) heeft contact gehad met Lid 6 van het MT Toeslagen \(2017\) wat heeft geleid tot het toesturen van correspondentie over de gesprekken met de advocaat van een aantal van de betrokken ouders in 2017 \(appendices A.10.97 tot en met A.10.100\). De reconstructie van de Algemeen Directeur Toeslagen \(2019\) is volgens haar dat zij dit heeft gedaan als opvolging van deze actiepunten. De ontvangen correspondentie is verwerkt in factsheet 8.\)](#)

⁴⁶ Kamerstukken II 2020/21, 35510, nr. 58.

6.3.5. Donderdag 6 juni 2019

[287293](#) Op 6 juni 2019, om 12:06 vraagt Medewerker 1 UHB [Belastingdienst](#) toestemming per e-mail aan de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) om een drietal documenten te delen met "de grote groep" (~~red~~[PwC](#): de groep van de 08:30 uur ambtelijke voorbespreking van 4 juni 2019). De e-mail heeft als onderwerp "Factsheet handreiking Toeslagen in 2017". De bijgevoegde documenten betreffen de "Factsheet – handreiking afronding CAF-11 zaken door Toeslagen in 2017" en een tweetal brieven uit 2017 van de Belastingdienst en de advocaat van een aantal betrokken ouders. De Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) geeft hierop per e-mail akkoord. Om 12.52 uur stuurt ~~de~~ Medewerker 1 UHB [4Belastingdienst](#) de betreffende documenten met uitzondering van een brief van de advocaat van een aantal betrokken ouders (appendices A.10.106-~~en~~, A.10.~~402~~107, A.10.108).

[288294](#) Op 6 juni 2019 om 15:46 uur stuurt de Secretaris van het crisisteam de eerste lijst met actiepunten rond, hierin staat [DGBD] achter de 2 punten over factsheet 6 (appendix A.10.109).

[289295](#) Op 6 juni 2019 om 19:28 uur stuurt de Secretaris van het crisisteam een vernieuwde versie van de actiepunten rond, hierin staat nog steeds Directoraat-Generaal Belastingdienst (DGBD) achter de punten over factsheet 6 (appendix A.10.110).

[290296](#) Op 6 juni 2019 stuurt de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) per e-mail een tweetal documenten aan de Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020). De e-mail heeft het onderwerp "Handreiking Toeslagen 2017". In één van deze documenten zijn de acties beschreven die in 2017 richting de advocaat van een aantal betrokken ouders zijn ondernomen naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State van 8 maart 2017. Het tweede document betreft een afschrift van een brief die Lid [65](#) van het MT Toeslagen (2017) op 21 juni 2017 aan de advocaat heeft gestuurd. De Secretaris-Generaal Ministerie van Financiën (2013-2020) reageert op dezelfde dag aan de Directeur-Generaal Belastingdienst (2017-2020) en schrijft: "Waar komt deze info vandaan? En waarom pas nu? Dit leidt bij mij tot beeld van zorgelijke informatievoorziening. Wat is jouw beeld; hebben we nu echt alle relevante info boven tafel? We moeten alles op alles zetten om niet opnieuw verrast te worden met nieuwe feiten na uitgaan van brief stas. (...) Meer inhoudelijk aan wie is dit aanbod gedaan? Alleen aan advocaat of ook aan ouders? Begrijp ik goed dat toeslagen dus in 2017 al beeld had dat ouders mogelijk in gelijk zouden worden gesteld? En wat is er nadien met dat inzicht gebeurd? En met de blik vooruit als men twee jaar geleden dit aanbod niet accepteerden waarom zouden ze dat nu wel doen?" (appendix A.10.111)

6.3.6. Vrijdag 7 juni 2019

[291297](#) Op 7 juni 2019 om 10:03 uur stuurt de Secretaris van het crisisteam een vernieuwde versie van de actiepunten rond, hierin staat nog steeds [DGBD] achter de punten over factsheet 6 (appendix A.10.112-). Met [DGBD] wordt in dit geval het organisatieonderdeel DGBD bedoeld en niet de persoon Directeur-Generaal Belastingdienst.

[292298](#) Op 7 juni 2019 om 14:54 uur heeft de ~~secretaris~~[Secretaris](#) van het crisisteam de actiepunten lijst omgezet in Excel en vraagt iedereen om deze aan te vullen. ~~Hierin staat bij de actiepunten over factsheet 6 wel DGBD benoemd, maar niet meer tussen blokhaken~~ (appendix A.10.~~407~~113, A.10.114).

[293299](#) Op 7 juni 2019 zit factsheet 6 met daarin de verwijzing naar het 'memo-Palmen' niet meer in de set met factsheets en is het factsheet met nummer 6 ~~een~~ overzicht met CAF-11 aantallen geworden die de titel draagt: "Boomschema CAF-11 aantallen" (appendices A.10.115, A.10.116). Ook in de definitieve versie van de factsheets (gearchiveerd op 14 juni 2019) bevindt factsheet 6 met daarin de verwijzing naar het 'memo-Palmen' zich niet meer bij de stukken en is de factsheet "Gastouderbureau (PwC: ...)" opgenomen als factsheet 6, zonder verwijzing naar het 'memo-Palmen' (appendices A.10.117, A.9)

6.3.7. Zaterdag 8 juni 2019

[294300](#) Op 8 juni 2019 stuurt de ~~secretaris~~[Secretaris](#) van het crisisteam via een e-mail het Excel document met actiepunten opnieuw rond. Punt 43 en punt 44 hebben op deze versie van het